

iwwert de Gage vun engem ënnergeuerdnete Rang; zweetens, an dem Ofschafe vun der Obligatioun vun der Mise en demeure préalable bei der Realisatioun vun engem Gage; drëtzens, an der On-ofhängegkeet vun der Manéier vun der Realisatioun vum Gage, vu senger Natur; véiertens, an dem Ofschafe vun der Obligatioun, datt déi net cotéiert Wäertpabeiere bei der Realisatioun vum Gage musse versteet ginn; a fënneftens, wat ganz wichteg ass, an der Aféierung vun der Méiglechkeet vun enger Mise en gage vun de Gesellschaftspartë vun enger Société à responsabilité limitée.

D'Chambre de Commerce, de Statsrot an déi Europäesch Zentralbank hunn alleguer e positiven Avis zu dësem Projet ofginn. D'Chamberskommissioun huet souzesoen alle Remarquë vun deenen Avisë Rechnung gedroen a se an hir Amendementer zum Projet aflësse gelooss. De Statsrot huet och dës Amendementer positiv aviséiert, an d'Chamberskommissioun huet de Rapport eestëmmeg ugeholl a schléit och der Chamber vir, de Projet, esou wéi en hei virläit, ze stëmmen.

Ech bréngen heimat den Accord vun eiser Fraktioun, an ofschléissend wéilt ech besonnesch de Fonctionnaire vun der Commission de Surveillance du Secteur financier a vum Finanzministère, besonnesch dem Här Jean Guill, Direkter vum Tresor, villmools Merci soe fir seng Ënnerstëtzung bei der Analys vun dësem Gesetzesprojet, déi net einfach war.

Ech soen lech Merci fir d'No-lauschteren.

Plusieurs voix. - Très bien.

M. le Président. - Merci, Här Haupt. Éischt Riedner ass den honorabelen Här Meisch.

Discussion générale

M. Claude Meisch (DP). - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, erlaabt mer fir d'alleréischts dem Här Haupt ze félicitéiere fir seng mëndlech Erklärungen, grad wéi fir säi schrëftleche Rapport. Och d'Demokratesch Partei stëmmt dësem Projet de loi zou, mat deem jo déi Directive collatérale ëmgesat gëtt, wou mer vun der Geleeënheet och profitéiert hunn, fir dann een eenzeggen Text ze kréien, wat elo d'Matière en contrats de garantie financière ubelaangt.

Datt mer do och méi Transparenz drakréien, datt mer wëssen, wou mer dat kënnen noliessen, datt mer eng ganz Rei vun Dispositiounen awer och hei bäibehalen hunn, déi iwwert den Text vun der Direktiv erausgaange sinn, datt mer also net zrëckgaange sinn, an datt eben och elo fir eng ganz Rei vun Typë vu Contrats de garantie financière déiselwecht Regele gëllen, dat dréit sécherlech zur Transparenz an deem dote Secteur bäi.

Duerfir sinn dat eng Rei vun Argumenter - et géingen nach anerer ginn -, déi dozou féieren, datt d'Demokratesch Partei deem dote Projet de loi hir Zoustëmmung gëtt.

Merci.

M. le Président. - Merci, Här Meisch. Dann d'lescht Riednerin, d'Madame Mutsch. Madame Lydia Mutsch!

Mme Lydia Mutsch (LSAP). - Här President, ech wéilt och am Numm vun eiser Fraktioun dem Rapporteur fir säin ausféierlechen a ganz prezise Rapport Merci soen a mech där résuméierter Unerkennung vum Virriedner uschlëssen an domat och den Accord vun eiser Fraktioun mat op de Wee ginn.

M. le Président. - Voilà.

D'Regierung huet dann d'Wuert. Den Här Budgetsminister Luc Frieden.

M. Luc Frieden, Ministre du Trésor et du Budget. - Jo, Här Presi-

dent, och Merci am Numm vun der Regierung fir den honorabelen Här Haupt an déi aner Kollegen aus der zoustänneger Chamberskommissioun. Dat hei Gesetz muss ee gesinn zesumme mat deenen dräi, déi mer viru ganz kuerzem hei am Haus gestëmmt hunn, déi erëm eng Kéier de juristesche Kader ronderëm dës Finanzplaz verbessern. Hei schafe mer méi Rechtssécherheet.

Et muss ee wëssen, datt d'Finanzplaz Lëtzebuerg eng féierend Roll huet am Kontext vun de Garanties financières, an duerfir mengen ech ass et gutt, datt mer hei déi Direktiv transposéiert hunn, mä zugläich - an dat ass elo grad och ugeklungen - méi wäit gaange sinn an domadder eng Rei Operatiounen besser ofsécheren, wéi dat op anere Finanzplazen ass. Duerfir ass dat hei e ganz klore Plus fir déi Finanzplaz an et ass gutt, dass dëst Gesetz nach konnt virum Summer an dëser Chamber zur Ofstëmmung kommen.

Merci.

M. le Président. - Merci, Här Minister. Mir kommen dann direkt zur Ofstëmmung vum Projet de loi.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

De Projet de loi ass eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui: Mme Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen (par M. Patrick Santer), MM. Marcel Glesener, Norbert Haupt, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber (par M. Lucien Thiel), Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mmes Nelly Stein, Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro (par Mme Claudia Dall'Agnol), Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz (par M. Romain Schneider);

MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes (par M. Claude Meisch), Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helming, Claude Meisch et Carlo Wagner (par M. Xavier Bettel);

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira (par M. Henri Kox), Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass et esou decidéiert.

Mir kommen dann zum nächste Punkt vun eisem Ordre du jour, dat ass de Projet de loi iwwert de Bau vun engem Centre d'activités fir handicapéiert Leit zu Biissen. Bis elo sinn ageschriwwen: den Här Bettel, den Här Diederich, den Här Adam an den Här Jaerling. D'Wuert huet elo de Rapporteur vun dësem Projet de loi, déi honorabel Madame Marie-Josée Frank.

Madame Frank, Dir hutt d'Wuert an d'Tribün ass fir lech.

6. 5371 - Projet de loi autorisant la participation de l'État à la construction d'un centre d'activités de jour avec atelier protégé pour personnes handicapées physiques à Bissen

Rapport de la Commission de la Famille, de l'Égalité des chances et de la Jeunesse

Mme Marie-Josée Frank (CSV), rapportrice. - Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, dee virleiende Gesetzesprojet 5371 erlaabt dem Stat en Opbau vun engem Centre d'activités de jour, mat engem Atelier protégé fir behënnert Leit, deen d'Fondation du Tricentenaire zu Biissen wëllt realiséieren an exploitéieren, mat ze finanzéieren. Dëse Projet sollt eigentlech schonn ufanks dës Joers gestëmmt ginn. Mä deemools war den definitive Programm vun de Servicer, déi ugebuede sollte ginn, nach net finaliséiert.

Op Wonsch vun der Familljeministesch ass an der Sitzung vum 17. November 2004 decidéiert ginn, de Projet de rapport zum virleiende Gesetzentwurf nach net unzehuelen an ze waarden, ob d'Ännerungen Inzidenzen hätten op de Projet. Eréischt d'viregt Woch hu mer déi néideg Prezisiounen kritt zu den organisatoreschen an architektoneschen Émännerungen. De Projet de rapport ass de 5. Juli an der Familljekommissioun unanime ugeholl ginn.

Am éischte Projet sollten d'Services de jour an den Atelier protégé gemëscht an op zwee Stäck sinn. Déi praktesch Ëmsetzung vum Gesetz vum 12. September 2003 iwwer behënnert Leit huet eng Trennung vun dësen zwou Aktivitéiten mat sech bruecht. D'Pläng hunn also missen iwwerschaft ginn. D'Ateliere sinn elo vergréissert ginn. Wann een d'Pläng kuckt, gesäit een, datt déi raimlech Organisatioun op eng horizontal an net méi vertikal Ënnerdeelung baséiert. D'Ofännerunge sinn an enker Kollaboratioun mat deene betraffene Ministèren ausgeschafft ginn.

Dëse Projet ass eng logesch Suite vum Gesetz vum 12. September 2003 fir behënnert Leit. Ech erënnere lech drun, datt dat Gesetz ënner anerem e Mindestakommes fir Behënnert agefouert huet, déi kenger Berufstätigkeet nogoe kënnen. Dësen Text huet och d'Aarbecht am Kader vun engem Atelier protégé reglementéiert. Behënnert, déi an engem Atelier protégé beschäftegt sinn, kruten de Statut vun engem Salaré unerkannt a mat alle Verpflichtungen a Garantien, wéi zum Beispill d'Recht op eegent Gehalt.

Esou Moosname sinn noutweneg fir d'Selbstbestëmmung an déi aktiv Participatioun vun eise behënnerte Bierger ze promovéieren; d'Gesetz vun 2003 wat d'Weiche gesat huet, fir d'finanziell Onofhängegkeet an d'sozioökonomesch Ofsécherung vun deene Behënnerte ze promovéieren.

(M. Jos Scheuer prend la Présidence)

Dee virleiende Gesetzesprojet setzt dës Objektiv, déi iwwregens um europäeschen Niveau zu Lissabon, wou den Europäesche Rot sech fir d'Integratioun fir all sozial schwache Bierger ausgeschwat huet, festgehal gi sinn, an der Tat ëm. Et läit op der Hand, datt wa mir Wäert op d'Onofhängegkeet an d'Selbstverwierklechung vun de Behënnerte leeën, datt mir hinnen dann och mussen hëllefen a se begleeden an hir Famill ënnerstëtzen, fir hinnen d'Méiglechkeet ze ginn eng Aarbecht ze kréien.

Wat ass d'Aufgab vun deem Atelier protégé? Mir wëssen, datt vill Behënnert net kënnen um regulären Aarbechtsmaart beschäftegt ginn. Anerer mussen als alleréischts un de gewéinlechen Aarbechtsmaart ugepasst ginn. Och dat ass d'Aufgab vun dem Atelier protégé. Vill Behënnert, déi zum Beispill aus der Éducation différenciée erauskommen, brauchen intensiv

Ënnerstëtzung, Guidance an Orientatioun.

Ech mengen op deem Wee muss nach Etleches verbessert ginn. Et muss een dobäi awer realistesch bleiwen a sech bewosst sinn, datt de Prozentsaz vun deene behënnerten Aarbechter, déi et fäerdeg bréngen sech op deem gewéinlechen Aarbechtsmaart ze profiléieren, relativ niddereg ass, sou dass den Atelier protégé fir vill déi eenzeg Plaz ass wou si kënnen beschäftegt ginn.

D'Aarbechtskonditiounen an deem Atelier protégé ginn un d'Besoinen vun de Behënnerten adaptéiert. Den Atelier protégé, sou wéi en am Gesetzestext virgesinn ass, soll eng wirtschaftlech Produktiouns-unitéit sinn am Sënn vum Gesetz vun 2003 an där de behënnerte Mënsch schafft a seng Capacitéiten unerkannt kritt. A Wierklechkeet wësse mer alleguerten, datt dat net esou einfach ass, deen ekonomesche Volet an der Realitéit ze garantéieren.

Den Atelier protégé, deen zu Biissen wäert entstoen, wäert virun allem sech an deene Secteuren usiedlen, déi sech duerch eng staark Valeur ajoutée kennzeechen. Et ass geduecht, datt op där enger Säit d'Produktiounsarbecht enger bestëmmter Nofro entgéintkomme wäert an op där anerer Säit d'Kreativitéit vun den Aarbechter soll förderen.

Nieft deem Atelier protégé gesäit d'Fondation du Tricentenaire vir, datt de Centre och verschidden Aktivitéiten dagsiwwer de Behënnerte soll ubidden. Dës Aktivitéiten sollen, wéi den Atelier protégé, zum Bien-être vun deene betraffene Leit bäidroen.

Ech begrëssen et, datt vill Wäert op den individuelle Programm geluecht gëtt. Et geet nämlech net duer héich usprochsvoll Infrastrukturen ze bauen. Mir brauche genuch an engagéiert qualifizéiert Personal. D'Programmer, d'Aktivitéiten, déi een deene behënnerte Leit an esou Strukturen ubitt, sollen och op déi jeeweileg individuell Besoinen an Aspiratiounen vun deene betraffene Leit geschnidde ginn. Eng modern Prise en charge vu Behënnerten ëmfaasst vill Aspekter, déi iwwert déi reng infrastrukturell Approche erausgeet. Dat ass och jiddéfalls d'Ausso vun dem Direkter Christophe Lesuisse.

De Service d'activités de jour, deen nieft dem Atelier protégé entsteet, huet eng therapeutesch Vokatioun. Verschidden Aktivitéiten, mam Objekt behënnert Leit ze ënnerstëtzen an ze beroden, ginn am Kader vun dëser therapeutescher Unitéit ugebueden, déi ee kann an zwee verschidden Ënnerunitéiten opdeelen. Den Atelier thérapie an den Atelier thérapie-kiné. E Bain thérapeutique, e Snoezelensall, e Sall fir Physiothérapie, souwuel wéi en Turnsall, vervollstännegen déi infrastrukturell Offer.

An deem éischte Projet war virgesinn, datt eng Piscine thérapeutique sollt dohinner kommen. Dat ass awer net zrëckbehale ginn, well mer wëssen, datt dat mat engem enorme Käschenopwand verbonnen ass.

De Centre, deen eng Capacitéit vun 80 Plaze wäert hunn, dovunner 48 am Service thérapeutique an 32 am Atelier protégé, ass geduecht fir Leit mat mëttelschwieiere bis schwéieren Handicapen. Nieft dem Atelier production oder thérapie, sinn och eng Rei vu gemeinsame Raimlechkeete virgesinn, wéi eng Salle à manger, e Coiffeur, souguer eng Esthétique ass hei virgesinn. Ech begrëssen och dës Iddi, well och si hunn d'Recht no hirer Aarbecht sech ze flegen a sech schéin ze maachen.

Wat den urbanisteschen Aspekt ugeet, ass et ervirzehiewen, datt de Centre an der Zone artisanale a commerciale um Klengbusbiereg zu Biissen gebaut gëtt. Et ass vill Wäert op d'Topographie vum Terrain geluecht ginn, deen iwwer-

gens einfach zougänglech ass. E weidere Punkt, dee fir déi betraffe Parzell geschwat huet, ass d'Méiglechkeet, dass dës Parzell, sou wéi se läit, eventuell zukünfteg kann ausgebaut ginn.

D'Gebailchkeeten, déi aus dräi Deeler wäerte bestoen, ee Süd- an een Nordflügel, plus en Haaptgebei a Form vun engem Hallefkrees, integréiere sech gutt an dee ländleche Raum. D'Fassade vun de Gebailchkeete si gréisstendeels verglaast. Domadder ass eng optimal Luminositéit gesécher an erlaabt ënner anerem de Pensionnairen eng direkt Vue no baussen ze hunn.

Dës Elementer si wichteg Facteuren, déi och zum Wuelbefanne vun de Pensionnairen am Centre bäidroe wäerten. Den Accès zu dem Centre befënnst sech am Haaptgebei. En zweeten Accès ass awer nach virgesinn um Niveau vun der Glasgalerie, déi déi zwee Fligele matenee verbënnt. Dësen Zougank ass virun allem fir behënnert Leit mat reduzéierter Mobilitéit geduecht.

D'Gestioun vun der Energie wäert och maximal rationaliséiert ginn, wat fir effektiv méi en ëmweltfrëndlechen Energieverbrauch steet an doriwwer eraus och manner Käsche wäert bedeiten. De ganze Projet dréit sécher der nohalterger Entwécklung Rechnung, an déi technesch Installatiounen entspreche souwuel den europäesche wéi och den nationalen Normen. A mir wëssen et alleguerten, datt mer mat all eisen Normen, déi mer hunn, horrend héich Käschepunkte kréien, wou een och an Zukunft eng Kéier emol muss doriwwer nodenken.

Wat elo den Detail vum Projet ugeet, verweisen ech lech op de Gesetzesprojet respektiv op d'Pläng.

Nach e puer Wieder zur Finanzéierung vum Centre, deen nom Père fondateur vun der Fondation du Tricentenaire, dem Här Chanoine Jean Heinisch, gebierteg vu Biissen, benannt wäert ginn. Ech fanen, datt dat ganz richtig a gutt esou ass, well den Här Jean Heinisch, deen hat d'Häerz op der richteger Plaz, an hien huet ganz, ganz ville behënnerte Leit a sengem Liewe vill a gutt Aarbecht geleescht. Dofir huet hien och den Numm vun deem Centre verdéngt!

Plusieurs voix. - Très bien!

Mme Marie-Josée Frank (CSV), rapportrice. - Eng Parenthèse: D'Fondation du Tricentenaire zu Walfer ass zënter hirem Bestoen am Joer 1978 am Beräich vum Accueil fir behënnert Leit ganz aktiv. Déi wäertvoll Aarbecht, déi säit där Zäit vun deem ville Fleegepersonal geleescht ginn ass, huet och e grouse Merci verdéngt. Am Laf vun de Joren hu se hir Servicer ausgebaut. Zënter 1996 géréiert d'Fondatioun eng Residenz fir behënnert Erwuessener zu Heeschdref, déi ee Joer méi spéit, 1997, och Leit dagsiwwer opgeholl huet.

Vu datt d'Demande esou grouss war wat elo den Accueil de jour ugeet, sollt dësen Accueil an enger neier Struktur ausgebaut ginn. Eng éischt Konventioun tëscht der Fondation an dem Stat mam Objet, dës nei Struktur zu Heeschdref ze bauen, ass schonn am Juni 2001 ënnerschrivwe ginn. Mä aus techneschen a finanziellen Grënn ass de Site vun Heeschdref net zrëckbehale ginn an duerch dee vu Biissen ersat ginn.

Op deem Punkt ass ervirzehiewen, datt de Statsrot sech fret, ob dësen neie Site awer net riskéiert am Endeffekt méi deier ze gi weinst der geographescher Lag an deenen domadder verbonnene méi héijen Transportkäschen. Dës Kritik huet awer d'Kommissioun net gedeelt. D'Pensionnaire vum Centre zu Biissen wäerten net aus der Stad an och net aus dem Minett kommen. Ech denken, datt si

méi aus der Regioun vum Norde wäerten dohinner kommen.

Well, mir wëssen et alleguerten, datt eng grouss Nofro am Norde besteet, an haut scho ganz vill Leit 30 bis 40 km musse fueren, fir an engem Atelier protégé oder an engem Centre d'accueil de jour am Dag kënnen betreit ze ginn. An ech mengen, wann d'Nordstreck emol fäerdeg ass, wäert dat sécher och e positiven Effekt hunn.

No dem Avenant vum 4. November 2003 soll de Stat also 80% vun de Konstruktionskäschten, déi sech op ronn 13,7 Milliounen Euro belafen, droen. Dat mécht ronn 10,7 Milliounen Euro aus, wann ee sech op dee leschte bekannten Index bezitt. Déi aner 20% vun de Käschte gi vun der Fondation du Tricentenaire iwwerholl. Ech kann och nach ervirhiewen, datt de Regierungsrôt déi staatlech Participatioun op Basis vum Artikel 13 vum ASFT-Gesetz décidéiert huet, an datt dee virleiende Bauprojet engem urgenten, nationalen a regionale Besoin u spezifeschene Infrastrukture fir behënnert Leit entsprécht.

Nach e Wuert wat den Detail zum Bail emphytéotique ugeet. De Statsrôt huet regrettéiert, datt de Bail net am Dossier louch, an huet op Problemer higewisen, déi kéinten optauchen, wann de Maître de l'ouvrage net d'Garantie hätt, den Terrain, op deen de Centre gebaut gëtt, ze besëtzen. Mä ech weess awer, datt d'Gemeng eng gutt Relatioun mat dem Centre huet, an datt si och den 12.10.2004 e Certificat ausgestallt huet, wou si dem Centre deen Terrain gratis zur Verfügung stellt.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, de virleiende Projet de loi ass e weidert Beispill vun integrativer Behënnertepolitik, wou de behënnerte Mënsch, seng perséinlech Entfaltung a seng gesellschaftlech Integratioun am Mëttelpunkt stinn. Zil ass et, esou vill wéi méiglech behënnert Matmënschen an d'Berufswelt ze integréieren an déi psychologesch Barrieren nohalteng ze bekämpfen. Ech wier frou, wa jiddferen haut heibannen dësem Projet de loi géing zoustëmmen, a ginn domadder den Accord vu menger Fraktioun.

Merci.

Plusieurs voix. - Très bien.

M. le Président. - Merci, Madame Frank. Dann ass als éischte Riedner ageschriwwen den Här Xavier Bettel. Här Bettel, Dir hutt dann och d'Tribün.

Discussion générale

M. Xavier Bettel (DP). - Här President, ech soen Iech Merci. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, fir d'éischt wëll ech der Madame Frank Merci soe fir hire Rapport, dee si hei virun eis gehalten huet.

Op verschiddene Punkte kann een eens sinn oder net. Wann de Conseil d'État seet, zum Beispill, dass et, well et zu Biissen ass an net zu Steesel, wéi am Ufank geplangt war, vläicht kéint méi deier ginn, do steet am Rapport, dat wier vläicht net wouer, well eben net bewiese gi wier, dass déi meescht Leit aus der Stad oder aus dem Bassin minier géife kommen.

Et ass awer eng Tatsaach, dass am Bassin minier an am Zentrum, dat heescht ënner Biissen, méi Leit wunne wéi iwwer Biissen, dat ass geographesch bedéngt, et steet am Rapport. Mä do kann ee vläicht dem Conseil d'État net direkt d'Kritik verwerfen a soen, hien hätt do Onrecht, mä ech mengen, mir sinn elo net do fir ze kucken, wou a wéi a fir do e puer Suen ze spueren, wann et drëms geet, fir 80 Plazen ze kreéiere fir handicapéiert Leit.

De Projet ass selbstverständlech ganz interessant, well et éischstens eng Méiglechkeet gëtt fir déi handicapéiert Leit ze schaffen, eng Schaff ze kréien, en Atelier protégé an en Encadrement ze hunn, déi

adequat sinn an déi immens personaliséiert sinn. Et ass net esou, dass do déi 80 Leit keen hunn, dee sech ëm si bekëmmert, mä au contraire, et gëtt eng ganz Equipe vu Leit, déi do sinn an déi mat deene verschiddene Moyenen, déi se hunn, sech ëm si bekëmmere. Ech hu virdu scho gefrot, d'Dagestherapie zum Beispill an eng ganz Rëtsch vu Saachen, déi nach net an engem Text stoungen, déi hei applizéiert ginn.

Et kéint ee sech och d'Fro stellen, d'Rapportrice sot virdrun, et ass och e Coiffer an eng Esthéticienne do, an dat ass flott fir déi Leit, déi do sinn. Selbstverständlech mengen ech och, dass et flott ass fir déi Leit vu Biissen, dass e Coiffersalon an esou enger Installatioun do ass. E wäert jo net zou si fir déi Leit, déi net an der Gemeng wunnen. Dat heescht et wäert och e Va-et-vient an deem Centre sinn. Ech mengen et ass ganz wichteg fir déi Leit, déi do sinn, fir déi handicapéiert Leit, och Kontakter ze kréien.

Mir hate jo zum Beispill schonn e Centre hei gestëmmt, wou mer eng Crèche, wou mer Kanner haten, an ech mengen, dass et ganz wichteg ass, deene Leit, déi do an deene Centrë sinn, d'Méiglechkeet ze ginn, och Leit ze gesinn, a Kontakt ze kommen, ob dat elo mat Kanner ass, wéi mer dat an deem Text haten, deen d'Madame Ministesch eis scho stëmme gedinn huet, op jidde Fall deen elo realiséiert gëtt, oder ob dat elo haut ass mat Installatiounen, déi och fir d'Leit vu baussen do sinn, wou och dann e Passage do ass, a wou een da vläicht eng Frëndschaft oder op jidde Fall e Kontakt mat der Bausewelt ka kréien.

Deen heiten Text, wéi gesot, ass ganz wichteg. Ech erlabe mer, Madame Ministesch, an Dir wësst et, et ass eng éternel Leier, ech hat et och schonn an der Kommissioun gesot, dofir erlaabt mer, dass ech et hei nach eng kéier soen: Ech si ganz frou, dass mer ganz vill fir déi handicapéiert Leit maachen. Ech mengen et soll ee ganz vill hëllefen, esou vill wéi ee kann. Et soll een och ganz vill fir déi eeler Leit maachen - do maache mer jo och ganz vill. Mir hu jo regelméisseg e Centre fir Personnes âgées hei.

Mä et wier wichteg, och eppes fir déi Jonk ze maachen, Madame Minister. Ech hunn et schonn e puermol gesot, dofir kennen ech och schonn Är Äntwert, mä ob et net méiglech ass, Struktursplazen ze hu fir jonk Leit, déi op der Strooss sinn. Ech hunn Iech eng Question parlementaire elo gestallt, och iwert d'Fuguen. Et wier och wichteg, dass mer hei eng kéier eng Debatt hätten iwwert d'Situatioun vu jonke Leit, iwwer Structure fir déi jonk Leit.

Ech schwätzen elo net vu Centres de vacances. Et geet net hei ëm Tourismus oder ëm déi Leit, deenen et gutt geet, mä et muss een och eng kéier no deene jonke Leit kucken, deenen et net gutt geet, wat mer vu Strukturen hu fir déi, ob dat jonk Toxicoe sinn, ob dat jonk Leit sinn, déi op der Strooss sinn, jonk Leit, déi Problemer hu mat Medikamenter, oder jonk Leit, déi sexuell abuséiert gi sinn an op déi falsch Plazen herno placéiert ginn.

Op jidde Fall, mat där klenger Ouverture zur Debatt, fir en anert Thema unzepaken, well ech einfach mengen, dass et e wichtegt Thema wier, wäert ech och den Accord vun der Fraktioun vun der Demokratescher Partei zu deem heite Projet bréngen.

Plusieurs voix. - Très bien.

M. le Président. - Merci, Här Bettel. Dann ass ageschriwwen den Här Fernand Diederich. Här Diederich, Dir hutt d'Tribün.

M. Fernand Diederich (LSAP). - Här President, Madame Minister, Merci fir d'éischt emol der Rapportrice fir de Projet, fir de Rapport, deen si gemaach huet.

Erlaabt mer méi kuerz ze sinn. Ech wëll just op zwee Punkten agoen.

Un dëse Projet de loi N°5371 gi mer als Deputéiert mat grësserer Sensibilitéit erun, wéi wa mer e Projet solle stëmmen, wou et ëm Stroossen oder ëm Brécke geet, déi och zwar wichteg sinn, mä awer net déi mënschlech Dimensioun opweise wéi mer se hei virfannen, wou et direkt ëm Mënsche geet, a besonnesch ëm Mënschen, déi dagdeeglech mat engem Handicap musse liewen an op d'Hëllef an d'Solidaritéit vun der Gesellschaft a vun der Politik mussen ziele kënnen.

Duerfir si mer frou, datt mat dësem Projet modern, adequat Infrastructure geschafe ginn, wou an engem individualiséierte Programm, mat Hëllef vun engem qualifizéierte Personal, deenen eenzelne Leit, nom relativen Niveau vun hirer Ofhängegkeet, dee beschtméiglechen Encadrement kann offréiert ginn.

Niewent dësem Center fir Dagesaktivitéiten, kënnen déi behënnert Leit awer och an engem Atelier protégé enger wirtschaftlecher Aktivitéit nogoen. Si hunn am Sënn vum Gesetz vum 12. September 2003 iwwert déi handicapéiert Personnen de Statut vum Salarié. Dës Beschäftegung erlaabt et hinnen, sech ze engagéieren, Dag fir Dag Efforten ze maachen, sech selwer duerch de Prozess vun der Aarbecht wéi och duerch dat hiergestallt Endprodukt ze realiséieren, doniewent awer och zäitweis enger méi kreativer Beschäftegung nozegoen.

Frou sinn ech, datt bei dësem Projet dem Prinzip vun der Dezentralisatioun Rechnung gedroe gouf an datt net nëmmen Infrastrukturen, wéi d'Superdreckschëst a Bau-schuttdeponien dezentral ugesiedelt ginn, well se anerwäerts keng Akzeptanz fannen.

De Site Biissen läit an der neier Regioun vum Aménagement du territoire, déi heescht Centre-Nord, direkt un der N7, no beim Contournement, esou datt och keng Problemer sinn, fir dee Site ganz gutt un d'Verkéiersnetz unzebannen. Vill Leit kommen och bestëmmt aus der Regioun Nordstad - Ettelbréck, Dikrech a Miersch -, esou dass déi Bedenke vum Conseil d'État mengen ech awer net deementspriedend kënnen zrëckbehalen ginn.

Um Schluss wëll ech soen, datt mer dëse Projet begreissen, an ech wëll heimat den Accord vu menger Fraktioun zu dësem Projet ginn.

M. le Président. - Merci, Här Diederich. Dann ass den Här Adam ageschriwwen. Här Adam, Dir hutt d'Wuert.

M. Claude Adam (DÉ GRÉNG). - Här President, Madame Minister, Dir Dammen an Dir Härën, fir d'éischt soen ech der Madame Frank Merci, déi ganz ausféierlech war an hirem Rapport. Esou ausféierlech, datt ech am Fong geholl net méi vill bäidroen wëll.

Dass hei e Centre d'activités de jour mat Atelier protégé fir Mënsche mat engem kierperlechen Handicap oder mat multiple Behënnernge gebaut gëtt, an dat zu Biissen, ass eng gutt Saach. Déi gréng Fraktioun ënnerstëtzt dëse Projet och. Mir kréien hei déi néideg Infrastruktur, fir 80 Leit opzehuelen.

Zu deenen zwou Bemierkunge vum Statsrôt wëll ech als ale Biissener soen: Biissen läit net um Enn vun der Welt, mä zimlech zentral am Lëtzbuerger Land. An ech mengen, datt et do absolut keng Schwieregkeeten dierft ginn, fir och fir d'Leit accessibel ze sinn.

An déi zweet Saach, wat de Bail

emphytéotique oder den Droit de superficie ugeet, do ass et esou, d'Gemeng Biissen waart am Fong geholl just drop, datt mir dee Projet hei stëmmen, an dann dierft dat ouni Problemer an d'Rei goen.

E lescht Wuert nach vläicht zum Jean Heinisch, deen 1998 gestuerwen ass an och zu Biissen begruewen ass. Dat ass effektiv dann e Biisser Jong, deen aus enger industrieller Famill komm ass; si haten eng Seeërei. En huet als Kaploun, Paschtouer, duerno als Dechen an der Stad Lëtzebuerg gewierkt. E war Matbegrenner net nëmme vun der Fondation Tricentenaire, mä och vun der Fondation Maison de la porte ouverte. An ech fannen dat am Fong geholl ganz flott, datt dann deen Center zu Biissen eben och den Numm vum Här Heinisch kritt.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix. - Très bien.

M. le Président. - Merci, Här Adam. Den Här Jaerling huet d'Wuert.

M. Aly Jaerling (ADR). - Merci, Här President. Ech géif mengen, no all deenen Explikatiounen, déi hei scho gemaach goufen, kënnen mir och vun eiser Säit aus nëmmen d'Zoustëmmung zu dësem Projet ginn. Ech géif mengen, all Invest an de Mënsch ass ee wichtige Invest an deem kann een nëmmen zoustëmmen, an duerfir ass dat heiten och e gudde Projet.

M. le Président. - Merci, Här Jaerling. Dann huet d'Regierung d'Wuert. Madame Minister Marie-Josée Jacobs, wann ech gelift.

Mme Marie-Josée Jacobs, Ministre de la Famille et de l'Intégration. - Merci, Här President. Ech géif fir d'éischt och wëllen der Rapportrice, der Madame Marie-Josée Frank, villmools Merci soen. Si huet dat wierklech hei esou explizit gemaach, datt ech, gradesou wéi d'Kolleegen, déi virausser hei geschwat hunn, dat ganz kuerz ka maachen. Ech géing vläicht just wëllen ee Wuert soen och iwwer Biissen.

Dir verdenkt mer näischt, datt mer awer e leicht Lächeln iwwert d'Gesicht geet, wa Biissen elo op eemol um Enn vun der Welt géing leien. Ech fanne jo nach ëmmer, datt Maarnesch matzen am Zentrum vun der Welt läit. Da ka Biissen awer net esou aus der Welt sinn.

Dofir mengen ech, dat muss een och wëssen, datt awer och am Moment eng ganz Partie Infrastrukturen och ewell am Minett bestinn. Et ass also och méi richtig, fir e bësselchen ze dezentraliséieren a fir domadder e bësse méi an d'Mëtt vum Lëtzeburger Land ze goen, fir datt och déi Leit, déi vun do kommen, och wann et der manner sinn, dann awer och d'Méiglechkeet hunn, net musse vun enger Säit op déi aner gefouert ze ginn.

(M. Lucien Weiler reprend la Présidence)

Ech géing mech och wëllen deene Mercien uschlëssen, sougutt vis-à-vis vun der Aarbecht, déi am Tricentenaire gemaach gëtt, mä awer och vis-à-vis vun der Gemeng Biissen, déi wierklech mustergülteg an där heiter Fro ass. Et ass och haut nach net an alle Gemengen automatesch esou, datt an d'Hänn geklatscht gëtt, wann een dohinner kënnt a seet, mir wëllen eppes do maache fir Behënnerner. Si sinn nach méi wäit gaangen, fir och nach do deen Terrain an der Emphytéose zur Verfügung ze stellen, mat symboleschen Euroen, déi se do kréien.

An ech géing och wëllen déi Aarbecht, déi de Claude Adam hei ervirgestrach huet, vum Här Heinisch éieren. Ech weess net, wee vun Iech den Här Heinisch nach kannt huet, mä eng kéier am Joer ass en, an der Zäit, bei mech komm an en hat ëmmer nei Iddien, en hat ëmmer nach iergendwou aarm Leit,

déi e fonnt hat, fir déi en eppes wollt maachen. Ech denken, datt et och schéin ass, fir dee Mann heimadder ze éieren an dat och hei ze soen.

Ech si selbstverständlech och der Chamber dankbar, wa se haut dee Projet hei stëmmt. Et geet drëm, fir fir 80 Leit, déi behënnert sinn, entweder an den Atelierien eng Aarbechtsplaz ze fannen oder awer dann an enger Structure de jour; fir och deene Gesetzter Rechnung ze droen, déi mer an där leschter Regierung hei gestëmmt haten. Wou et eng kéier drëm gaangen ass, fir en Akommes ze schafe fir déi Leit entweder, déi um fräie Maart schaffen oder awer an engem Atelier thérapeutique, oder awer deenen, déi eben d'Méiglechkeet net hunn, opgrond vun hirem Handicap, datt se an engem Centre de jour sinn, an elo do d'Méiglechkeet kréien, fir e Revenu de remplacement ze kréien an der Héicht vum RMG.

Wann een déi eng Gesetzter stëmmt, da muss een och kucken, datt déi aner nokommen, well soss gëtt dat kee Sënn.

Ech géing vläicht just wëllen eppes soen, e bësselche weinst deenen Diskussiounen, déi an deene leschten Deeg gefouert gi sinn. Mir hunn an deene leschte Jore vill investéiert, viles gemaach am Behënnerteberäich, an ech mengen net, och bei all deene vun Iech, déi hei an der Chamber ewell méi laang sinn, datt ech géing verdächtig ausgesei fir wëllen do de sozialen Ofbau ze bedreiwen. Soss hätte mer besser gehat, mir hätten dat do alles net gemaach, da bräichte mer elo net lues ze maachen. Mir hunn net wëlles, och net an deenen nächste Joren, fir do wëllen zrëckzegoen, mä fir och do eise Responsabilitéiten nozekommen, fir ze kucken, datt jiddferen - an dat steet och am Rapport dran - déi individuell an déi perséinlech Hëllef kritt, déi fir hien am beschte sinn.

Ech géing vläicht just och wëlle soen, datt selbstverständlech déi Kanner a Jugendlech, vun deenen hei geschwat gouf, datt mer deene Situatiounen wëlle Rechnung droen a mer och do amgaange si verstäerkt Efforten ze maachen, fir och nei an zousätzlech Plazen ze schafe fir Kanner, déi net d'Chance hu fir kënnen doheem ze bleiwen, fir fir déi eng Méiglechkeet ze fannen, fir se kënnen ze placéieren.

Merci villmools.

Plusieurs voix. - Très bien.

M. le Président. - Merci, Madame Minister. Domadder si mer um Enn vun der Diskussioun. Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwert de Projet de loi 5371.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

De Projet de loi 5371 ass eestëmmeg ugeholl mat 60 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: Mme Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen (par M. Marcel Oberweis), MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mmes Nelly Stein, Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel (par M. John Castegnaro), Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz (par Mme Lydie Err);

MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch (par

Mme Anne Brasseur), MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helming (par M. Emile Calmes), Claude Meisch et Carlo Wagner (par M. Xavier Bettel);

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass et esou décidéiert.

Mir kommen dann zur Proposition de loi concernant l'action en faveur de la promotion de l'égalité des chances entre femmes et hommes au niveau communal. Auteur war d'Madame Dagmar Reuter-Angelsberg, Rapporteuse ass d'Madame Viviane Loschetter. Dem Rapporteur an de Fraktiounen sti jee weils zéng Minutte Riedezäit zur Verfügung. Bis elo sinn ageschriwwen: d'Madame Frank, den Här Grethen an d'Madame Dall'Agnol. D'Wuert huet elo d'Rapporteuse vun der Proposition de loi, déi honorabel Madame Viviane Loschetter. Madame Loschetter!

Une voix.- Den Här Jaerling wollt och nach schwätzen.

M. le Président.- Den Här Jaerling kënnt als véierte Riedner hei op d'Lëscht stoen.

7. 5252 - Proposition de loi de Mme Dagmar Reuter-Angelsberg concernant l'action en faveur de la promotion de l'égalité des chances entre femmes et hommes au niveau communal et modifiant la loi communale modifiée du 13 décembre 1988 - Présentation conformément à l'art. 60 du Règlement

Rapport de la Commission de la Famille, de l'Égalité des chances et de la Jeunesse

Mme Viviane Loschetter (DÉI GRÉNG), rapportrice.- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, de 27. November 2003 huet déi gréng Parlamentarierin Dagmar Reuter-Angelsberg eng Proposition de loi hei an der Chamber déposéiert mam Titel «concernant l'action en faveur de la promotion de l'égalité des chances entre femmes et hommes au niveau communal et modifiant la loi communale modifiée du 13 décembre 1988».

Dës Proposition beinhalt zwee Artikelen. Den éischten Artikel präconiséiert eng paritéitesch Opdeelung tëscht Fraen a Männer an de Gemengekommissiounen. Dat heescht, all Partei oder Gruppement mécht eng paritéitesch Propos vu Kandidatinnen oder Kandidaten fir den Ensembl vum de Posten, déi ze besetze sinn.

En zweeten Artikel präconiséiert d'Schafung vun enger zousätzlecher, enger véierter obligatorescher Kommissioun, nieft der Commission des Étrangers, der Commission scolaire an der Commission des Loyers. Also eng obligatoresch Kommissioun à l'Égalité des chances, déi als Aufgab huet, d'Förderung vun der Chancëgläichheet tëscht Fraen a Männer um Gemengenniveau ze förderen. Dozou soll e Règlement grand-ducal d'Organisation an de Fonctionnement vun dëser neier obligatorescher Kommissioun definéieren.

Esou kéint ee sech zum Beispill virstellen, datt eng Kommissioun dann obligatoresch gëtt, wann eng Gemeng eben eng gewëssen Zuel

vun Awunner an Awunnerinnen huet, an d'Aarbecht vun där Kommissioun och ëmsetzbar ass, souwuel um Niveau vun der politescher Organisatioun wéi och um Niveau vun der praktescher Organisatioun um Terrain.

Dës Proposition de loi huet hir Inspiratioun bei de Revendicatiounen vum Conseil national des Femmes du Luxembourg fonnt, wouzou ze bemerken ass, datt d'Propositione vun engem Gesetzestext vum Conseil national des Femmes du Luxembourg méi wäit ginn, wéi d'Proposition de loi vun der gréngr Fraktioun.

De 14. Mee 2004 huet d'Regierung hir Prise de position bekannt ginn. Déi deemoleg Regierung beschreift hir Position als eng am vollen Aklang mat den Objektiv vum dëser Proposition de loi. Si ernimmt eng Rei vun Engagementer, déi se ënnerschriwwen huet, ënner anerem d'CEDAW-Konventioun, d'Deklaratioun an d'Plattform vu Peking, den Amsterdamer Traité, d'Charte sociale européenne, de Plan d'action 2000 an de PAN fir d'Chancëgläichheet tëscht Fraen a Männer.

Trotzdem fillt déi deemoleg Regierung sech bestätegt an hiren Effort vir Sensibilisatioun op dësem politeschen Niveau a gesäit dofir den Zweck net an, ebe fir aus enger consensueller Politik eng contraignant Politik ze maachen, fir d'Chancëgläichheet tëscht Fraen a Männer ze förderen. Den deemolege Ministère de la Promotion féminine an den deemolegen Innenministère wollten zesummen eng Circulaire commune un déi 118 Buergermeeschtere schécken, fir si drun ze erënneren, wéi wichteg datt e paritéiteschen Equilibre tëscht Fraen a Männer unzestriewen ass, an dofir sech Mëttele ginn, wéi zum Beispill ënner anerem eng Chancëgläichheetskommis-sioun oder ebe weiblech Kandidatinnen ze förderen.

Den 13. Abrëll 2005 huet de Conseil d'État säin Avis ofginn, an de Statsrot ralliéiert sech am grouss Ganzen un d'Regierung. De Conseil d'État gesäit den éischten Artikel, also dee vun der paritéitescher Propos vu Kandidaten a Kandidatinne vun deene verschiddene politesche Gruppementer, eben als e consensuellen, well d'Kandidature vun de Parteien oder Gruppementer jo net d'office nominéiert sinn, mä duerch de Voté am Gemengerot ebe votéiert ginn oder och eben net votéiert ginn. D'Obligatioun bleift also de facto bei de politesche Gruppementer.

De Conseil d'État proposéiert den zweeten Artikel iwwert d'Aféiere vun enger véierter obligatorescher Kommissioun ze sträichen, well d'Justifikatioun vun enger obligatorescher Chancëgläichheetskommis-sioun senger Meenung no net gerechtfertegt ass par rapport zu aner potenzielle Revendicatiounen, wéi zum Beispill eng obligatoresch Finanzkommissioun oder eben eng obligatoresch Ëmweltkommissioun.

Doriwwer eraus gesäit de Conseil d'État d'Féminisatioun vun der Sprooch als net kompatibel mat de Reglementer vun der Académie française. Ech muss zwar do allerdéngs soen, datt souwuel de Conseil d'État wéi och d'Académie française zwou wäertvoll an och respektabel Institutiounen sinn, wou d'Fraen allerdéngs drastesch ënnervertruete bliewe bis haut.

De 25. Mee 2005 huet d'Commission de la Famille, de l'Égalité des chances et de la Jeunesse sech eng éischte Kiéier mat dëser Proposition de loi befaasst. An do waren all Membere sech eens iwwert d'Wichtegkeet an d'Noutwendegkeet vum Inhalt vun där Proposition de loi. Allerdéngs ware majoritairement d'Memberen der Iwwerzee-gung, datt dee consensuelle Wee iwwer Campagnen, iwwer Sensibilisatiounen an iwwer Publikatiounen dee besseren an och dee richtige Wee wier, fir eng reell

Chancëgläichheet, sprich Paritéit, tëscht Männer a Fraen um Gemengenniveau ze erreechen.

D'Argumenter fir e consensuelle Wee bäizebehalen, waren ënner anerem, datt e contraignanté Wee, dat heescht e Wee och iwwer Gesetzestext wéi deen heiten, géif op Käschte vun der iwwerzeegter Politik goen a kéint sech eventuell souguer als kontraproduktiv erweisen. E contraignanté Wee wier och en Agrëff an d'Gemengenautonomie.

Et ass sech och d'Fro gestallt ginn, ob net allgemeng eng Reform vun der Organisatioun an dem Fonctionnement vun de Gemengekommissiounen misst an d'A gefaasst ginn. An et ass sech d'Fro gestallt ginn, ob eng Gemeng iwwerhaupt eng Chancëgläichheetskommis-sioun hautdësdags nach brauch, déi oft als Alibikommissioun ka beschriwwen ginn, oder ob d'Chancëgläichheetspolitik net iwwert deen direkte Wee vun der Déclaration échevinale an dem Schäfferot kéint mat der Schafung direkt vun engem Service à l'Égalité des chances ëmgesat ginn.

D'Partei, déi d'Proposition de loi déposéiert huet, huet sech de Wieder vum Conseil d'État an och vun där deemoleger Regierung ugeschloss, nämlech datt d'Regierung schonn en etlech Engagementer ënnerschriwwen hätt, an de Gemengenniveau an d'Gemengekommissiounen eng ganz wichteg Roll an der Basisdemokratie spillen, an datt d'Ustriewe vun der paritéitescher Besetzung noutwendeg ass.

Dofir huet d'Vertriederin vun der gréngr Fraktioun als eenzeg Member vun der Kommissioun plädéiert, datt et un der Zäit wier, vu datt eng Verbesserung vun de weib-lichen Effektivitéiten an der Geme-gepolitik nëmme ganz lues viru-geing, fir duerch ebe contraignant Mesurë méi proaktiv ze ginn op engem Gebitt, wou jiddferen d'Wich-tegkeet an d'Noutwendegkeet ën-nersträicht.

An enger zweeter Sëtzung, dat war den 9. Juni 2005, huet d'Kommissioun sech kuerz nach eng Kiéier getraff, fir eestëmmeg eng Rapporteuse ze nennen, an an der Sëtzung vum 29. Juni 2005 huet d'Kommissioun de Rapport unaniment ugeholl a sech majoritairement géint eng Poursuite vun dëser Proposition de loi ausgedréckt.

Une voix.- Très bien.

M. le Président.- Merci, Madame Loschetter. Als éischt Riednerin ass agedroen d'Madame Marie-Josée Frank. Madame Frank!

Discussion générale

Mme Marie-Josée Frank (CSV).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'absolut Gläichheet tëscht Männer a Fraen an eiser Gesellschaft ass nach ëmmer net erreecht. Dat wësse mer alleguerten. Et gëtt nach ganz grouss Ënnerscheeder wat den Undeel vu Fraen a Féierungspositionen betrëfft, den ënnerschiddlechen Taux d'activité vu Mann a Fra, an net ze schwätze vum Ënnerscheid am Gehalt.

Dës Feststellung gëllt awer och fir d'Participatioun vun de Fraen an der Politik, sief et um nationale wéi och um kommunalen Niveau. Am Moment sëtzen hei an der Chamber 14 Fraen, wat 23% vun allen Deputéierten ausmécht. Och wa par rapport zu der letzter Legisla-turperiod zwou Frae bäikomm sinn, esou sinn dach d'Fraen an dësem Haus nach largement ënnerrepré-sentéiert.

Wann ech mer dann d'Participatioun vun de Fraen um Gemengeniveau ukucken, esou ass dësen Taux nach méi schlecht: 15% sëtzen nëmme Fraen am Gemeenge-rot, 10% Fraen am Land hei si

Buergermeeschter an 13,7% Frae sinn an de Schäfferéit. Aus enger Etüd vum Conseil national des Femmes geet ervir, dass nëmme 28% vun de Membere vun de berodende Gemengekommissiounen Frae sinn. Dës Chiffere beweisen, dass eng egalitär Participatioun vu Fraen um politesche Liewen an eise Gemengen nach laang net erreecht ass. Duerfir ass all Initiativ, déi als Zil huet, dass méi Frae sech aktiv an der Gemeengepolitik be-deelegen, begrëssenswäert.

Här President, d'Proposition de loi, déi mir haut de Mëtteg hei diskutéieren, soll an dës Richtung goen. D'Haaptzil vun dësem Text ass d'Gläichheet tëscht Mann a Fra um Niveau vun der Participatioun vun der Gemeengepolitik ze promouvéieren. Ech ginn elo net méi an den Detail vun der Proposition de loi an, well dat huet ganz de-tailéiert d'Madame Loschetter ge-maach.

D'CSV-Fraktioun ass der Meenung, dass d'Obligatioun, paritär Lëscht opstellen, net de richtige Wee ass. D'Fro, déi sech nämlech stellt, ass déi: Wat geschitt wann eng Partei et net fäerdeg bréngt, eng équilibréiert Lëscht opstellen? Och besteet duerch dës Mesure de Risque, dass d'Partei méi domadder beschäftegt wiere fir Quoten anzehalen, wéi op d'Qualitéit vun hire Kandidaten, ob Mann oder Fra, ze uechten.

Une voix.- Très bien.

Mme Marie-Josée Frank (CSV).- Wat bréngt et nämlech, wa Leit op enger Lëscht sinn an awer net am Häerz dobäi si fir guttwël-lend matzeschaffen. D'CSV-Frak-tioun, wéi iwwregens och d'Regie-rung, ass der Meenung, dass den aktuellen Artikel 15 am Gemeenge-gesetz net soll ëmgeännert ginn. Duerch dësen Artikel hunn d'Ge-menge jo schonns d'Méiglechkeet konsultativ Kommissiounen ze schafen a mat Leit ze besetzen, ob Männer oder Fraen, déi hirer Meenung no déi néideg Qualitéiten hunn, fir si an hirer Gemengenaar-becht ze ënnerstëtzen. D'Obliga-tioun paritär Lëschte fir d'Beset-zung vun de konsultative Kommi-siounen opstellen, féiert eiser Meenung no net dozou, dass sech doduerch méi Fraen aktiv an der Gemeengepolitik géifen engagéieren.

Här President, den zweeten Deel vun der Proposition de loi gesäit vir, dass an all Gemeng am Land eng Commission consultative à l'égalité des chances entre hommes et femmes muss geschafe ginn. Och wa mir d'Wichtegkeet vun esou enger Kommissioun ënnersträichen, sou stellt d'CSV-Fraktioun sech awer d'Fro, firwat si obligatoresch an all Gemeng misst agefouert ginn.

Haut schonn hu Gemengen duerch den Artikel 15 d'Méiglechkeet eng Commission à l'égalité des chances an hire Gemengen anze-setzen. Deene leschten Zuelen no hu 40 Gemengen hei am Land schonn eng Commission à l'égalité des chances. De Fait, dass mir géint eng obligatoresch Arichtung vun esou enger Kommissioun an all Gemeng si berout dorobber, dass virun allem an deene klengen Gemengen ee seriöse Risque kéint bestoen, dass dës Kommissioun zu enger Alibikommissioun ver-kënnt, déi nëmme um Pabeier existéiert an a Wierklechkeet net fonctionnéiert.

D'Kommissioun huet sech majori-tairement géint d'Iddi vun der obli-gatorescher Schafung vun enger Commission à l'égalité des chances ausgeschwat an ass der Meenung, dass een ëmmer iwwert de Wee vun enger volontari-schescher Politik an der Gemeng méi eng grouss Bedeelegung vu Mann a Fra an der Gemeengepolitik kann erreechen.

Bei mir zum Beispill an der Ge-meng hu mir 13 Kommissiounen, a wann ech do d'Moyenne kucken,

da sinn do 43% vun de Memberen an eise Kommissiounen Frae. An a menger Gemeng selwer schaffen 68% Fraen, dat heescht, dat ass also vill méi een héijen Undeel wéi Männer a souguer ab deem nächste Joer iwwerhëlt eng Fra de Poste vum Secrétaire communal an eiser Gemeng. Do wou ee Wëllen ass, do ass e Wee, a wou e Wee ass, do fanne mir interesséiert Leit, déi sech eben an de Kommissiounen, respektiv och an der Gemeng engagéieren.

Ech si mir awer bewosst, datt et a ville Gemengen uechtert d'Land, wat d'Bedeelegung vu Fraen an der Gemeengepolitik ugeet, net esou roseg ausgesäit wéi a menger Gemeng.

Dofir ass et wichteg, dass och wei-derhi sensibiliséiert an informéiert gëtt, firwat an aus wéi enge Grënn, zum Beispill d'Schafe vun enger Commission à l'égalité des chances wichtig ass, an op wéi eng Aart a Weis een e besseren Equilibre tëscht Männer a Fra an deene verschiddene konsultative Kommissiounen kann erreechen.

An dëser Hisiicht ass och eppes Konkretes um Terrain geschitt, an zwar de leschten Dënschdeg hu mir an eiser Gemeng eng Lettre circulaire kritt, déi ënnerschriwwen war vun eiser Familljeminitesch, vum Innenminister a vum President vum Syvicol, deen heibanne sëtzt.

Plusieurs voix.- Ah!

Mme Marie-Josée Frank (CSV).- Do hunn d'Gemengen eng Circulaire kritt an aus där Circulaire geet ervir, d'Gemengen ze sensibi-liéieren fir eng Commission à l'éga-lité des chances entre hommes et femmes ze schafen. All politesch Entscheedung huet iergendwéi In-fluenz op Mann oder Fra, dofir kann eng Politique d'égalité des femmes et des hommes op kom-munalem Niveau aktiv dozou bäi-droen, dass déi verschidden Dis-kriminatiounen tëscht de Ge-schlechter ofhuelen an dass et zu enger méi gerechter Gesellschafts-form kënnt. D'Buergermeesch-teren, déi och dës Note un all déi Kandidaten solle weiderginn, déi an deenen nächste Gemengewahle wëlle kandidéieren, sollen sech mat dëser Circulaire beschäftegen.

D'Gemengen, déi bereet sinn sech fir eng besser Gläichberechtigung vu Mann a Fra an hirer Gemeng an-zesetzen an op ënnerschiddlech Besoine vun deenen zwéi Ge-schlechter anzegoen, kréie Pisten opgezeechent wéi si dës Eraus-fuerderunge meeschtere kënnen. Et gëtt gewise wéi eng Instru-menter de Gemengen zur Verfü-gung kënne gestallt ginn, wa si d'Politi-que à l'égalité des hommes et femmes um lokale Plang wëllen ëmsetzen.

D'Schafung vun enger Commission consultative à l'égalité des chances oder d'Kreatioun vun en-gem Service à l'égalité des femmes et des hommes sinn och e puer Instrumenter op déi d'Gemen-ge kënnen zréckgräfen.

An ech kéint mir do zum Beispill virstellen, datt een a méi klengen Gemenge vun der Communauté des communes kéint profitéieren a sech esou ee Service kéint organi-séieren. Bei där Circulaire handelt et sech souzesoen ëm eng Ge-bruchsanweisung, wou d'Gemen-ge berode ginn awer net forcéiert ginn, wéi een d'Iddi vum Gender mainstreaming um Gemengen-niveau kann aféieren an ëmsetzen.

Här President, d'Gemengen en-couragéieren a si net zwéngen, dat ass de Wee dee mir musse goen, wa mir zu enger méi grousser Par-ticipatioun vu Mann a Fra an der kommunaler Politik solle kommen. Dëst Zil kënne mir nëmme erree-chen duerch eng geziilte Sensibili-satioun an eise Gemengen a wa mir hinne bei der Ëmsetzung mat Rot an Hëllef zur Säit stinn.

Fraen, déi an der Politik sinn, sollen och ee Beispill si fir d'Fraen ze sen-